

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE

Fakulta európskych štúdií
a regionálneho rozvoja

Katedra práva

doc. JUDr. Zuzana Ilková, PhD. – prof. JUDr. Anna Bandlerová, PhD.

VYBRANÉ KAPITOLY OBCHODNÉHO PRÁVA

Nitra 2020

Vydala Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
vo Vydavateľstve SPU

Autorky: doc. JUDr. Zuzana Ilková, PhD. (9,70 AH)
Katedra práva, FEŠRR, SPU v Nitre

prof. JUDr. Anna Bandlerová, PhD. (2,87 AH)
Katedra práva, FEŠRR, SPU v Nitre

Recenzenti: doc. JUDr. Martin Janků, CSc.
JUDr. Lída Bezáková, CSc.

Schválila rektorka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre dňa 15. 6. 2020
ako skriptá pre študentov SPU.

© Z. Ilková, A. Bandlerová, Nitra 2020

ISBN 978-80-552-2173-1

PREDHOVOR

Autorky z Katedry práva, FEŠRR, SPU v Nitre predkladajú učebný text zameraný na výklad vybraných inštitútov obchodného práva. Účelom učebných textov je prístupnou formou podať vysvetlenia k základným obchodnoprávnym pojmom ako aj systému obchodného práva. Vypracovaný učebný text má byť dobrým a prehľadným podkladom pre štúdium predmetov Obchodné právo a Základy obchodného práva, má napomáhať študentom orientovať sa v danej problematike a bude dobrou pomôckou aj v ich ďalšej budúcej praxi pri riešení konkrétnych problémov v obchodno-právnych vzťahoch.

Zároveň je potrebné zdôrazniť, že učebný text z dôvodov obmedzeného rozsahu nemôže podrobne vysvetľovať všetky zložité problémy obchodného práva a preto predpokladom pre štúdium daného predmetu sú ďalšie pramene, predovšetkým obchodný zákonník a súvisiace právne predpisy.

Autorky týmto vyslovuje poďakovanie lektorom doc. JUDr. Martinovi Janků, CSc. a JUDr. Lídi Bezákovej, CSc. za vypracovanie recenzných posudkov a za ich pripomienky a podnety, ktoré prispeli k vypracovaniu týchto skrípt. Poďakovanie patrí zároveň čitateľskej verejnosti za pripomienky, podnety a odporúčania, ktorými sa autorky budú zaoberať.

Autorky

ZOZNAM SKRATIEK

a.s.	akciová spoločnosť
EÚ	Európska únia
j. s. a.	jednoduchá spoločnosť na akcie
k. s.	komanditná spoločnosť
OBZ	Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov
OSN	Organizácia Spojených národov
OZ	Občiansky zákonník č. 40//1964 Zb. v znení neskorších predpisov
p. p.	prokúra
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
v.o.s.	verejná obchodná spoločnosť
Zb.	Zbierka zákonov do 31.12.1992
Z. z.	Zbierka zákonov od 1.1.1993
ŽZ	Živnostenský zákon č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov

OBSAH

1	VŠEOBECNE O OBCHODNOM PRÁVE.....	10
1.1	Pojmové vymedzenie	10
1.2	Vzťah obchodného práva k občianskemu právu	11
1.3	Pramene obchodného práva.....	14
1.3.1	Materiálne pramene.....	14
1.3.2	Formálne pramene.....	14
1.3.3	Obchodné zvyklosti.....	16
1.3.4	Zásady úpravy obchodného práva.....	18
1.3.5	Systém obchodného zákonníka, pôsobnosť a predmet úpravy	20
1.4	Základné pojmy a inštitúty obchodného práva.....	21
1.4.1	Pojem podnikanie podľa obchodného zákonníka	21
1.4.2	Pojem podnikateľ podľa obchodného zákonníka.....	23
1.5	Podnik.....	27
1.5.1	Obchodný majetok, obchodné imanie, čisté obchodné imanie	28
1.6	Obchodné meno.....	29
1.7	Obchodné tajomstvo.....	31
1.8	Obchodný register	31
1.8.1	Registrácia v obchodnom registri	35
1.9	Podnikanie podľa živnostenského zákona.....	36
1.9.1	Pojem živnosť	36
1.9.2	Prevádzkovanie živnosti	38
1.9.3	Rozdelenie živnosti	40
1.9.4	Živnostenské oprávnenie.....	43
1.9.5	Zodpovedný zástupca.....	44

1.9.6	Prevádzkareň.....	45
1.9.7	Zánik živnostenského oprávnenia.....	45
1.9.8	Živnostenský register	46
1.9.9	Kontrolná činnosť na úseku živnostenského podnikania.....	47
1.9.10	Živnostenské úrady	49
1.9.11	Osobitné ustanovenia živnostenského zákona pre fyzické a právnické osoby členských štátov Európskych spoločenstiev	52
1.9.12	Živnostenské spoločenstvá.....	52
1.10	Podnikanie samostatne hospodáriacich roľníkov	53
2	OBCHODNÉ SPOLOČNOSTI A DRUŽSTVO.....	55
2.1	Obchodné spoločnosti podľa obchodného zákonníka	55
2.1.1	Pojem obchodnej spoločnosti.....	55
2.1.2	Založenie a vznik obchodných spoločností	57
2.1.3	Základné imanie	58
2.1.4	Vklad spoločníka.....	58
2.1.5	Podiel spoločníka	60
2.1.6	Konanie v mene spoločnosti pred jej vznikom	61
2.1.7	Zákaz konkurencie	62
2.1.8	Ovládaná a ovládajúca spoločnosť	62
2.1.9	Spoločnosť v kríze	63
2.1.10	Zrušenie a zánik obchodných spoločností	65
2.1.11	Neplatnosť spoločnosti	71
2.2	Formy obchodných spoločností.....	72
2.2.1	Verejná obchodná spoločnosť	72
2.2.2	Komanditná spoločnosť	77
2.2.3	Spoločnosť s ručením obmedzeným	80
2.2.4	Akciová spoločnosť	93

2.2.5	Jednoduchá spoločnosť na akcie	101
2.2.6	Družstvo	105
2.2.7	Štátny podnik	115
3	OBCHODNÉ ZÁVÄZKOVÉ VZŤAHY.....	120
3.1	Všeobecne o obchodných záväzkových vzťahoch	120
3.1.1	Relatívne obchodné záväzkové vzťahy (relatívne obchody)	120
3.1.2	Absolútne obchodné záväzkové vzťahy (absolútne obchody).....	121
3.1.3	Fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy	122
3.1.4	Kombinované (zmiešané) obchodné záväzkové vzťahy	122
3.1.5	Vzťah Obchodného a Občianskeho zákonníka pri úprave obchodných záväzkov vzťahov.....	123
3.1.6	Spoločné záväzky a spoločné práva.....	124
3.2	Vznik obchodných záväzkových vzťahov. Druhy obchodných zmlúv	125
3.2.1	Uzatváranie obchodných zmlúv	128
3.2.2	Verejný návrh na uzavretie zmluvy	131
3.2.3	Obchodná verejná súťaž.....	132
3.2.4	Zmluva o uzavretí budúcej zmluvy.....	133
3.3	Zabezpečenie obchodných záväzkových vzťahov	134
3.3.1	Záložné právo.....	135
3.3.2	Zádržné právo	138
3.3.3	Zabezpečenie záväzkov prevodom práva	138
3.3.4	Zabezpečenie postúpením pohľadávky	139
3.3.5	Zábezpeka	139
3.3.6	Dohoda o zrážkach zo mzdy alebo z iných príjmov	139
3.3.7	Zmluvná pokuta	139
3.3.8	Uznanie záväzku	140
3.3.9	Ručenie.....	141

3.3.10	Banková záruka.....	142
3.4	Zánik obchodných záväzkových vzťahov	143
3.4.1	Zánik záväzku splnením.....	144
3.4.2	Zánik záväzku odstúpením od zmluvy.....	146
3.4.3	Zánik záväzku zaplatením odstupného	147
3.4.4	Zánik záväzku v dôsledku zmarenia účelu zmluvy	148
3.4.5	Zánik záväzku dohodou	148
3.4.6	Zánik záväzku uplynutím času.....	149
3.4.7	Zánik záväzku v dôsledku smrti dlžníka alebo veriteľa.....	149
3.4.8	Zánik záväzku výpoveďou.....	149
3.4.9	Zánik záväzku neuplatnením práva.....	150
3.4.10	Zánik záväzku splynutím práva a povinnosti.....	150
3.4.11	Zánik záväzku urovnaním	150
3.4.12	Zánik záväzku započítaním.....	150
3.4.13	Zánik záväzku pre dodatočnú nemožnosť plnenia.....	151
3.5	Premlčanie v obchodných záväzkových vzťahoch	152
3.6	Porušenie zmluvných povinností a jeho následky.....	154
3.7	Záväzok podriadenosti	155
4	TYPY OBCHODNÝCH ZMLÚV.....	156
4.1	Kúpna zmluva.....	156
4.2	Zmluva o predaji podniku	164
4.3	Zmluva o kúpe prenajatej veci	165
4.4	Zmluva o úvere.....	167
4.5	Licenčná zmluva na predmety priemyselného vlastníctva.....	169
4.6	Zmluva o uložení veci	170
4.7	Zmluva o skladovaní	171

4.8	Zmluva o dielo.....	172
4.9	Mandátna zmluva	176
4.10	Komisionárska zmluva	178
4.11	Zmluva o kontrolnej činnosti.....	179
4.12	Zasielateľská zmluva	180
4.13	Zmluva o preprave vecí	182
4.14	Zmluva o nájme dopravného prostriedku	185
4.15	Zmluva o prevádzke dopravného prostriedku	186
4.16	Zmluva o sprostredkovaní	187
4.17	Zmluva o obchodnom zastúpení.....	189
4.18	Zmluva o tichom spoločenstve	193
4.19	Zmluva o otvorení akreditívu	194
4.20	Zmluva o inkase.....	196
4.21	Zmluva o bankovom uložení vecí.....	197
4.22	Zmluva o bežnom účte.....	198
4.23	Zmluva o vkladovom účte	200
4.24	Cestovný šek.....	201
4.25	Sľub odškodnenia	202
5	ZÁVÄZKOVÉ VZŤAHY V MEDZINÁRODNOM OBCHODE.....	203
5.1	Všeobecné ustanovenia k záväzkovým vzťahom v medzinárodnom obchode.....	203
5.2	Osobitné dojednania v medzinárodných obchodných zmluvách	204
6	LITERATÚRA.....	208

Autorky	doc. JUDr. Zuzana Ilková, PhD. prof. JUDr. Anna Bandlerová, PhD.
Názov	VYBRANÉ KAPITOLY OBCHODNÉHO PRÁVA
Určené	Pre študentov SPU
Vydavateľ	Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Vydanie	prvé
Vytlačené	Jún 2020
Náklad	100 kusov
Počet strán	210
AH-VH	12,57-12,89
Tlač	Vydavateľstvo SPU v Nitre
ISBN 978-80-552-2173-1	Cena 4,80 €

Rukopis neprešiel redakčnou úpravou vo vydavateľstve.
Za odbornú náplň vydania zodpovedajú autori.

